



## **Co należy wiedzieć o Norymberdze i współpracy obu miast?**

2011-03-07

### **Najważniejsze miasto Frankonii**

**Norymberga jest największym miastem Frankonii oraz jej stolicą gospodarczą i kulturalną. Frankonia wchodzi w skład Bawarii, kraju związkowego Niemiec, jako jego północna część. Miasto zamieszkuje ok. 500 000 mieszkańców, natomiast aglomeracja liczy ponad 1 000 000 mieszkańców. Norymberga to po Monachium drugie miasto Bawarii.**

### **Kamienie milowe partnerstwa**

- 2 października 1979 r. - podpisanie ramowego porozumienia o współpracy pomiędzy Krakowem a Norymbergą,
- 9 grudnia 1991 r. - podpisanie umowy o współpracy na zasadach miast bliźniaczych,
- czerwiec 1996 r. - uroczyste otwarcie Domu Krakowskiego w Norymberdze i Domu Norymberskiego w Krakowie,
- 2004 r. - uroczyste obchody 25-lecia partnerstwa połączone ze wzajemnymi prezentacjami obu miast.

### **Wszechstronna i intensywna współpraca**

Współpraca obu miast należy do wzorcowych, zarówno pod względem zakresu kontaktów, jak i ich intensywności. Dotyczy niemal wszystkich dziedzin życia: współpracy szkół i młodzieży, uczelni wyższych, kultury, kręgów kościelnych, promocji, sportu, gospodarki komunalnej, służby zdrowia, funkcjonowania samorządu miejskiego, osób niepełnosprawnych, funduszy Unii Europejskiej, kontaktów mieszkańców, ogrodów zoologicznych oraz z innych dziedzin, których z biegiem czasu przybywa. Szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć na naszej stronie w dziale Historia Współpracy - Miasta Bliźniacze.

### **Jubileusz partnerstwa w Norymberdze**

W Norymberdze obchody jubileuszu 30-lecia partnerstwa zainaugurowało w lutym 2009 r. odsłonięcie kamienia z tekstem wiersza krakowskiego poety Ryszarda Krynickiego, poświęconego tajemniczej postaci Kaspara Hausera,

### **Jubileusz 30-lecia partnerstwa w Krakowie**

Kilkudziesięciu mieszkańców Norymbergi, delegacja oficjalna z Nadburmistrzem Ulrichem Mały i grupą radnych, artyści i dziennikarka z Nürnberger Zeitung przybyli w dniach 4 - 7 września 2009 r. do Krakowa na obchody jubileuszu partnerstwa. Centralną imprezą była nawiązująca do słynnego obrazu Leonarda da Vinci instalacja prof. Ottmara Hörla „Dama z gronostajem. Dodawanie i ujmowanie” na Pl. Marii Magdaleny, która została uroczystie otwarta 5 września 2009 r. i cieszyła się wielkim powodzeniem u mieszkańców i gości Krakowa. W programie obchodów znalazł się także krakowsko-norymberski Festyn pod Mostem oraz wystawy z Norymbergi w Nowohuckim Centrum Kultury i w Domu Norymberskim.

### **Domy współpracy i przyjaźni**



Rozpoznawalnym symbolem partnerstwa obu miast są tak zwane „tramwaje norymberskie”, jeżdżące do dzisiaj po Krakowie. Od roku 1988 krakowskie MPK otrzymało z Norymbergi (głównie nieodpłatnie) blisko 130 wagonów. W ostatnich latach po preferencyjnej cenie w Norymberdze zakupione zostały dwukierunkowe wagony tramwajowe - termin dostawy kolejnych wagonów z tej serii to wrzesień 2009 r.

## **Dwustronne kontakty od wielu lat**

- Dzięki zapoczątkowanej w 1981 r. współpracy krakowskiego i norymberskiego Ogródu Zoologicznego możliwa była wymiana zwierząt między nimi.

## **Wzór z miasta partnerskiego**

Od roku 2007 działa w Krakowie Ogród Doświadczeń Zmysłowych im. Stanisława Lema. Umożliwia on młodym ludziom pogładowe doświadczanie praw fizyki i lepsze ich rozumienie. Przykładem, na którym wzorował się pomysłodawca tego projektu edukacyjnego - Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida w Krakowie Nowej Hucie - było Pole Doświadczeń Zmysłowych w Norymberdze.

## **Triennale Grafiki u przyjaciół**

Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie zawarło z firmą AFAG w Norymberdze umowę, dzięki której możliwa była trzykrotna prezentacja kolejnych edycji Triennale na targach „ConsumentART” w Norymberdze w latach dziewięćdziesiątych. Pomocy w realizacji tego projektu udzielał nieżyjący już Dizzy Nürnberger, wielki przyjaciel Krakowa i właściciel galerii w Norymberdze. Firma AFAG otrzymała tytuł Mecenasa Kultury Krakowa za rok 1997.

## **Pomoc dla zaprzyjaźnionego miasta**

Wśród wielu form pomocy Norymbergi dla Krakowa jedną z najcieplej wspominanych jest pomoc Urzędu Miasta, wielu instytucji i melomanów norymberskich w odbudowie organów Filharmonii Krakowskiej po pożarze w roku 1991. Instytucją od wielu lat wspierającą (w tym także materialnie) partnerstwo między Krakowem i Norymbergą jest Towarzystwo Niemiecko-Polskie we Frankonii.

## **Jarmark bożonarodzeniowy z krakowskim akcentem**

Od stuleci odbywa się w Norymberdze „Christkindlkesmarkt”, jeden z największych jarmarków bożonarodzeniowych na świecie. Jest on tak popularny, że w czasie jego trwania wszystkie hotele w Norymberdze i okolicy są pełne. Od lat uczestniczy w jarmarku firma z Krakowa.

## **Obywatel Krakowa i Norymbergi**

Wit Stwosz to najbardziej znana postać łącząca oba miasta. Rzeźbiarz rodem ze Szwabii przeniósł się w 1477 r. z Norymbergi do Krakowa. Do Norymbergi powrócił w 1496 r. i mieszkał tam aż do śmierci. Artysta pozostawił posobie wiele cennych dzieł w obu miastach.



Najsłynniejszym z nich jest wspaniały Ołtarz Mariacki w Krakowie, który powstawał w latach 1477 - 1489. Jest to największy ołtarz gotycki w Europie o wymiarach 11 x 13 m, a największe figury mają 2,7 m wysokości.

Od kilku lat istnieje w Krakowie ulica Norymberska, położona w południowo - zachodniej części miasta w pobliżu nowego kampusu uniwersyteckiego. Także na południowym zachodzie Norymbergi na terenach nowego budownictwa mieszkaniowego zlokalizowana została Krakauer StraÙe.

## **Krakowski artysta w Norymberdze**

Tadeusz Kantor był blisko związany z Norymbergą. Od lat sześćdziesiątych organizował tu happeningi i przyjeżdżał z przedstawieniami, a w roku 1985 odbyła się światowa premiera jego spektaklu „Niech szczeną artyści”, poświęconego postaci Wita Stwosza. Przedsięwzięcie to można było zrealizować dzięki sponsorom z Norymbergi i p omocy władz miasta.

## **Najsłynniejszy norymberczyk**

Najsłynniejszą postacią związaną z Norymbergą jest Albrecht Dürer - malarz, grafik, najwybitniejszy artysta niemieckiego renesansu. Urodził się on i zmarł w Norymberdze, gdzie przez większą część życia mieszkał i tworzył. Jego młodszy brat Hans Dürer, również malarz, działał na dworze królewskim w Krakowie. Okazały dom rodzinny Albrechta Dürera w Norymberdze, który ocalał ze zniszczeń wojennych, to obecnie muzeum poświęcone twórcy.

## **Smakołyk z Norymbergi**

Znane na całym świecie norymberskie pierniki (Nürnberger Lebkuchen) to produkt najczęściej kojarzony z Norymbergą. Najstarsze zachowane receptury pochodzą z XVI w., a sama nazwa jest prawnie chroniona od 1927 r. (w Unii Europejskiej od 1996 r.). Cechują się dużą zawartością migdałów, orzechów, miodu i przypraw w masie oraz niewielką zawartością mąki lub jej brakiem.

## **Magiczne kółko**

Jak głosi legenda, aby powrócić do Norymbergi, należy pokręcić mosiężnym kółkiem umieszczonym na obudowie „Pięknej Fontanny” na Rynku w Norymberdze. Ta zabytkowa budowla z XIV w. to jedna z głównych atrakcji miasta. Według innej wersji legendy pokręcenie kółkiem daje kobietom nadzieję na macierzyństwo.